

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 211. Quid circa interruptionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

possit sensus eorum, quæ legit, si autem mutilet ex inadvertentia vel balbutie vel inveterata consuetudine, quæ valde difficulter corrigi possit, excusatur quis à peccato, *Less. l. 2. c. 37. n. 56. Tamb. in Dec. l. 2. c. 5. §. 3. n. 6.*; Et quando mutilatio fit tantum in ultimis syllabis, rarò peccabitur, quia rarò mutabitur sensus, *Suar. Az. Less. Castrop. Gavant. Gob. in Exp. Tr. 5. n. 613.*

1303

§. II. Si quis hinc inde verba & versus mutilando, perveniat ad partem notabilem, tenetur supplere, non recitando omissa vel mutilata, nam hoc fieri non potest, neque esset aliud, quàm rudem & sensu carentem confusionem inducere, sed orando aliquid æquivalens omiffis, v. g. unum, duos aut plures psalmos, *Nav. Bonart. l. 2. c. 24. n. 10.*

1304

Q. 211. Quid addendum sit circa interruptionem. R. Seqq.

§. I. Putat *Nav.* venialiter peccari, si Hora aliqua inchoetur & non absolvatur, licet quis habeat voluntatem postea repetendi; sed oppositum est probabilius, quia una pars Horæ potest habere sensum absolutum, quo finito non est, cur cessari non possit; si autem quis cesset cum animo repetendi, non ideo postea tenetur repetere, dummodo oret reliqua intra tempus debitum, quia re ipsâ posuit partem operis præceptam, ergo si addat reliquam satisfecit: sed de intentione iterum dicetur à n. 1322.

1305

§. II. Matutinum potest etiam sine causa dividi totâ nocte à Laudibus, sive Matutinum & Laudes sint duæ sive una Hora, *Less. Abell. Bonart. l. 2. c. 17. Stoꝝ l. 1. p. 3. n. 410.*; idque etiam laudabile esse dicunt *Nav. Suar. Sanch. Fill. Tamb. Pelliz.* aliique multi. Si autem dividatur, debet in fine addi, *Pater noster*; non est autem opus addere orationem diei, id enim specialiter tantum in Nativitate Domini præci-

precipitur, *Sanch. Bonart. Pelliz. Stoz. Az. Gob. Tr.* n. 672. *Lohner de Horis* p. 2. t. 1. §. II. contra *Nav. Lex. Bonac. Gavant. Dian.* p. 5. T. 14. R. 48., qui dicunt debere addi, sed sine commemorationibus; quod probabile est, si dicamus Matutinum & Laudes esse duas Horas, nam si Matutinum est integra Hora, videtur debere habere suam orationem, nisi illi & Laudibus simul per modum unius orationis adjungatur oratio utrique communis. Est etiam probabilius cum *Bonac. Az. Tamb. & aliis*, quod initio Laudum divisarum non debeat dici, *Pater & Ave*, quia nullibi præscribitur, imò nec dicitur initio Completorii, quamvis sit Hora distincta.

§. III. Si in eadem Hora vel psalmo fiat magna interruptio, *Nav. Suar. Vasq. Baldel. Gavant. & alii* dicunt esse mortale, nisi repetatur totum, quia tollitur unitas, quæ spectat ad ritum & formam præscriptam; si autem interruptio sit parva, & fiat sine causa, etiam in parvis Horis, notant *Az. & Less.* l. 2. c. 37. n. 58. fore veniale tantum. E contra *Arg. Barb. Laym. Sanch. Bonac. Quintanad. Pelliz. Tann. Bass. Sporer, Tamb.* aliique II. cum *Diana* dicunt quantamcunque interruptionem non esse mortale; idemque sentiunt *Less Beja* p. I. cas. 51. *Gob. in Exp. T. 5. n. 669. Illf. T. 5. à n. 17.*, quia singuli psalmi, imò & ferè versus habent completam significationem, & satis uniuntur, vel per intentionem continuandi, aut si hæc absit, saltem per hoc, quod intra diem aut tempus, quo durat obligatio, addantur, sicuti est una disputatio, una Confessio, licet unâ vice non absolvatur; & similiter dividi posset Rosarium pro pœnitentia vel ex voto orandum; unde *Gob. cum aliis n. 671.* dicit, quod licet incipias Matutinum, dum Confessiones audis, quamvis scias te aliquoties interrupturum; Imò si quis

1306

quis

quis hodie incepisset crastinum matutinum, putant *Tamb. Gob. & Stoꝝ* posse sine culpa mortali in qualibet ejus parte cessare, & sine causa reliqua differre in crastinum; hoc tamen non facile practicarem.

1307

§. IV. Causæ justæ interrumpendi sunt, si charitas, imò & affabilitas seu humanitas sit alteri exhibenda; si negotium aliquod superveniat, quod incommodè differetur; si velis tollere distractionem, aut notare, quod te reddit sollicitum, ne obliviscaris &c. Notat tamen rectè *Gob.* n. 848. cavendum esse, ne quis assuescat obsequi ejusmodi importunis sollicitationibus, & sic continuò interrumpat, est enim quædam irreverentia: Nullum autem videtur esse peccatum inter Horas privatim aliquam oratiunculam aut aliquod pium suspirium intermiscere, *Bonart.* c. 24. n. 15. *Gob.* n. 696.; Si tamen pars notabilis adderetur officio, secundùm *Castrop.* esset veniale, utpote contra præscriptam formam; & si faceret cum voluntate inducendi alium ritum, rectè dicit peccaturum graviter.

1308

Q. 212. Quid addendum sit circa inversionem ordinis. R. Seqq.

§. I. Satisfit quoad substantiam, licèt invertatur ordo, hinc orare, v. g. Vesperas ante Primam sine causa, est veniale tantùm, *Castrop.* T. 7. d. 2. p. 4. n. 4. *Pelliz.* T. 1. Tr. 5. c. 8. n. 83. Idem est, si oratur Prima aut etiam Tertia vel Vesperæ ante Matutinum, *Castrop. Bass. Tamb.* in Dec. l. 2. c. 5. §. 3. n. 12.; aut si unus psalmus ante alium, iidem cum *Gob.* in Exp. T. 5. à n. 664.

1309

§. II. Causa sufficiens invertendi ordinem est, si quis ab amico invitetur ad recitandam Primam vel Horas minores, cùm ipse necdum recitarit Matutinum, *Suar. Bonac. Castrop. Bass. Pelliz.* n. 108. *Stoꝝ* l. 1. p. 3. n. 411.; quod saltem verum est, si hoc nega-